

Groddjur i Olofströms kommun

Inventering och sammanställning 2023

Beställning: Olofströms kommun
Framställt av: Ekologigruppen AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 08-525 201 00
Slutversion: 01 december 2023
Uppdragsansvarig: Jan Pröjts
Medverkande: Ebba Melin, Cecilia Holmström
Intern granskning av rapport: Cecilia Holmström 2023-11-30
Foton: Om inget annat anges: Jan Pröjts
Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB
Internt projektnummer: 10178
Bild på framsidan från viltvatten SV Hjorthyltan i ruta A3, lokal för vanlig padda och åkergroda

**EKOLOGI
GRUPPEN**

1

Groddjur i Olofströms kommun
Slutversion
01 december 2023

Innehåll

Inledning	2
Metodik och genomförande	3
Resultat	4

Inledning

På uppdrag av Olofströms kommun har Ekologigruppen genomfört en kompletterande inventering av groddjur inom Olofströms kommun våren 2023. Syftet med inventeringen har varit att få bättre information om artförekomsten, och hur spridda arterna är. En sammanställning har därefter gjorts med redovisning av alla fynd 2000–2023.

Six groddjur är kända inom kommunens gränser: två salamandrar, tre grodor och vanlig padda. Av dessa är den rödlistade långbensgrodan mycket ovanlig med endast två kända lokaler, med okänd status 2023. Tidigare specifika inventeringar har endast fokuserat på större vattensalamander och i viss mån långbensgroda.

Eftersom resurserna inte räckt till för en heltäckande inventering inom kommunens 413 kvadratkilometer, har målet varit att åtminstone fylla igen luckorna på de platser (rutor) som saknat kända förekomster. Som ett underlag inför inventeringen har kommunen delats in i 25 rutor om 5x5 kilometer, där fyllda rutor med tidigare fynd jämförts med tomma utan fynd (se figur 1). Fokus har varit att inventera tomma rutor på groddjur under våren. Underlag har inhämtats från Artportalen, med avgränsning 2000–våren 2023.

Årets inventering ska således ses som mycket översiktlig, eftersom tid och resurser inte räckt till för kontroll av groddjur annat än i tomma rutor samt med vissa komplement i fyllda rutor. Fokus har redan från början lagts på fältdelen av inventeringen och mindre på rapporten. Fynden från årets inventering är inrapporterade på Artportalen.

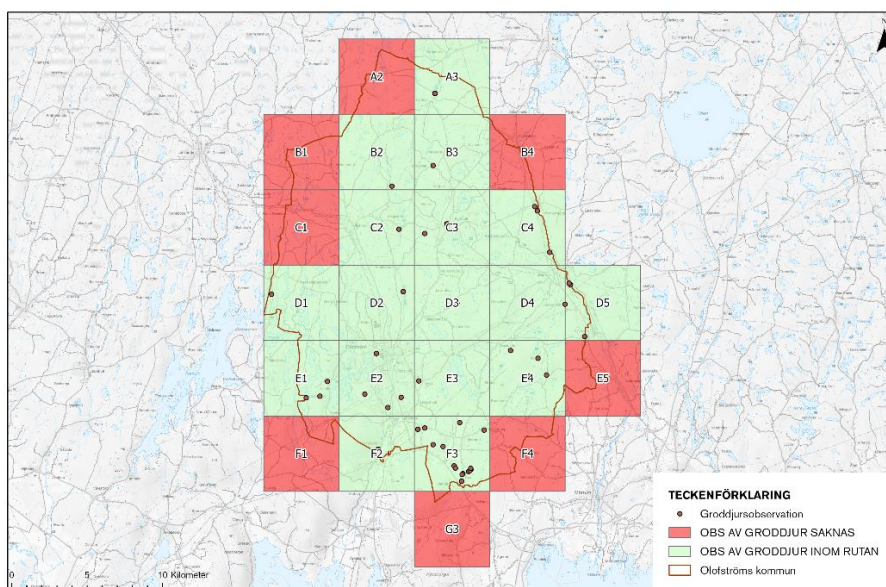
Vid en framtida uppföljning och bedömning av till exempel arternas trender och populationsförändringar bör man inventera och regelbundet återinventera ett antal fasta lokaler. För den sällsynta långbensgrodan – som i Olofströms kommun har sin nordvästligaste förekomst i Sverige – gäller det att om möjligt bekräfta förekomsten på de två kända lokalerna.

Metodik och genomförande

Med utgångspunkt från 25 inventeringsrutor om 5x5 kilometer som täcker in kommunens yta, har åtta rutor tidigare saknat fynd av groddjur och således varit prioriterade i inventeringen. Dessa ligger uteslutande i kanten längs kommungränsen (se figur 1). Utöver dessa åtta rutor har ytterligare besök gjorts i mån av tid i en del redan fyllda rutor, som komplement av tidigare fynd.

Inventeringen genomfördes av Jan Pröjts den 11, 12 och 17 april 2023 under lekperioden för den flesta av arterna, och dagtid för att spara tid (och av säkerhetsskäl på grund av terrängen). Varje lokal – i de flesta fall mindre sjöar eller skogsgölar – besöktes under maximalt en timme. Förutom metoden att lyssna och söka efter lekande djur och rom, hävdades varje vatten med 5–10 håvdrag för att hitta salamandrar.

Vädret var bra under dessa dagar och tillräckligt mildt (+5–10 °C) för att djuren skulle vara aktiva.

Figur 1. Underlag inför årets inventering av groddjur i Olofströms kommun. Gröna rutor har fynd av groddjur 2000–våren 2023, röda rutor saknar fynd. Fokus har lagts på fynd i de röda rutorna i en inventeringen. G3 är inte inventerad.

Resultat

Inventeringsresultatet 2023 är sammanfattat i tabell 1 och samtliga fynd 2000–2023 i rutkartorna i figur 3–7 (långbensgroda ej redovisad). De flesta av årets inventeringslokaler utgjordes av typiska skogsgölar med humöst vatten, medan några andra var viltvatten eller reningsdammar. Mindre gölar var prioriterade framför sjöar i inventeringen. Förmodligen kan surt vatten med lågt pH-värde vara begränsande för vissa groddjur, förutom åkergroda. Detsamma gäller vatten med rovfisk.

Vanlig padda noterades på nio lokaler 2023 och verkar vara det vanligaste groddjuret i kommunen oavsett miljö. Vanlig groda hittades på tre och åkergroda på fyra lokaler. Sedan tidigare är det känt att åkergrodan ofta leker i humösa skogsgölar, där den är tålig mot surt vatten. En typisk sådan lokal var Togylet i ruta E5, där rom av åkergroda kunde konstateras (se figur 2). Inte sällan leker både vanlig groda och åkergroda i grunda partier vid sidan av gölar eller sjöar, där de kan undvika fisk. Ett exempel var vanlig groda i kanten av Hjortagylet i ruta B4, där rom noterades i översvämning på betesmark. Gölen ligger i kommungränsen. Vanlig padda är mer tålig mot fisk och leker oftast ute i öppet vatten, inklusive sjöar.

Figur 2. Romklumpar av åkergroda vid Togylet. Till höger en romklump i närbild.

Inga salamandrar hittades i årets inventering, trots hävning på varje lokal. Av den anledningen är det svårt att bedöma förekomsten av större och mindre vattensalamander i kommunen. Förmodligen är rovfisk en begränsande faktor i många vatten. Egna observationer på andra håll har dock visat på fynd av salamandrar i skogsgölar med vitfisk, om det finns grundare laguner i kanten av vattnet. I sådana miljöer är det enklast att håva efter larver sommartid, vilka är lättare att hitta än vuxna salamandrar under leken på våren.

Sammantaget håller Olofströms kommun hundratals mindre och större vatten, och en rimlig bedömning är att det åtminstone finns något groddjur i de flesta av dessa vatten. Årets resultat visar att åtminstone vanlig padda troligen finns utspridd i hela kommunen, vanlig groda spridd på många ställen och åkergroda framförallt i skogsbygdernas skogsgölar (sitt namn till trots). Salamandrarna och långbensgroda kräver ytterligare inventeringar om man vill ha reda på utbredningen mer i detalj.

5

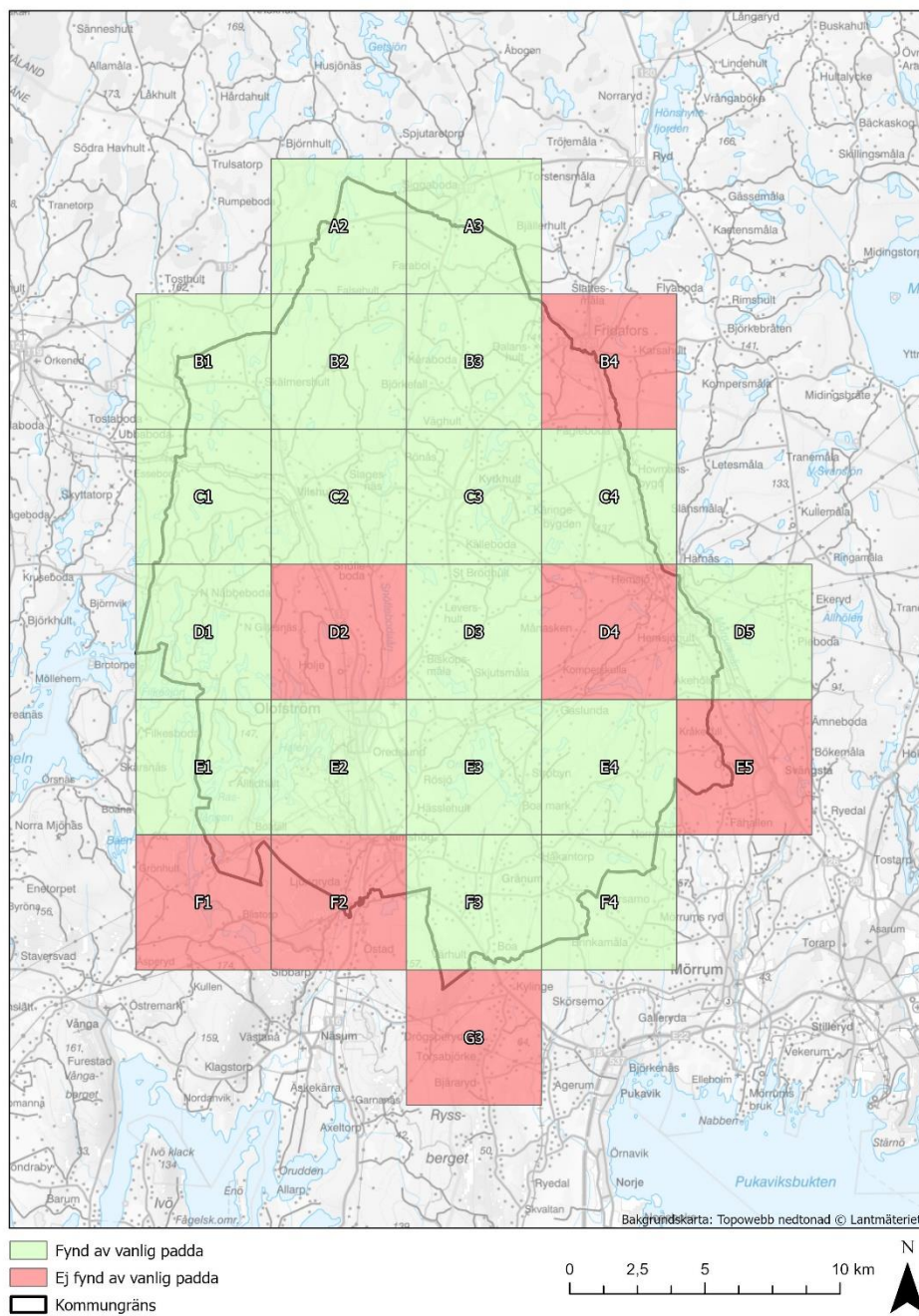
Groddjur i Olofströms kommun
Slutversion
01 december 2023

Tabell 1. Inventerade lokaler i Olofströms kommun 2023. Lek innebär tydligt lekande djur i vatten med kväk eller parning.

Ruta	Lokal	Naturtyp	Sweref 99 TM	Datum	Observationer
A2	Långasjögyll	Skogsgöl	6254248 469251	2023-04-11	Ingen obs
A2	Grytsjögyll	Göl	6255786 470802	2023-04-11	Vanlig padda lek
A3	SV Hjorthylltan	Viltvatten	6254222 475011	2023-04-17	Vanlig padda lek, åkergröda lek
B1	Möllesjön	Sjö	6249157 466905	2023-04-11	Vanlig padda
B2	L. Sundsjön	Skogsgöl	6249664 469909	2023-04-17	Vanlig padda lek
B3	Fläskagylet	Göl	6249742 476345	2023-04-17	Vanlig padda lek, vanlig gröda lek
B4	Trollhålan	Skogsgöl	6249036 477366	2023-04-11	Ingen obs
B4	Hjortagylet	Göl	6251958 477852	2023-04-11	Vanlig gröda rom
C1	NO Harasjömåla	Skogsgöl	6244492 464711	2023-04-11	Ingen obs
C1	O Fröatorp	Göl	6246598 64244	2023-04-11	Vanlig padda lek
C3	Abborragylet	Skogsgöl	6244140 476263	2023-04-17	Vanlig padda lek
D2	Odasjöslätt	2 dammar	6239911 470317	2023-04-12	Ingen obs
D3	Vångagylet	Skogsgöl	6242640 476329	2023-04-17	Vanlig padda lek, åkergröda lek
D4	Brånagylet	Skogsgöl	6239214 479421	2023-04-12	Åkergröda lek
D4	Gåragöl	Dike	6238263 478900	2023-04-12	Vanlig gröda rom
E5	Togylet	Skogsgöl	6237856 483184	2023-04-12	Åkergröda lek och rom
F1	Boafall	Kärr	6232857 466436	2023-04-11	Ingen obs
F2	Mossadammarna	Renings- dammar	6230660 470615	2023-04-12	Ingen obs
F4	Gränumsdal	Viltbygg	6231095 478140	2023-04-12	Vanlig padda lek

6

Groddjur i Olofströms kommun
Slutversion
01 december 2023

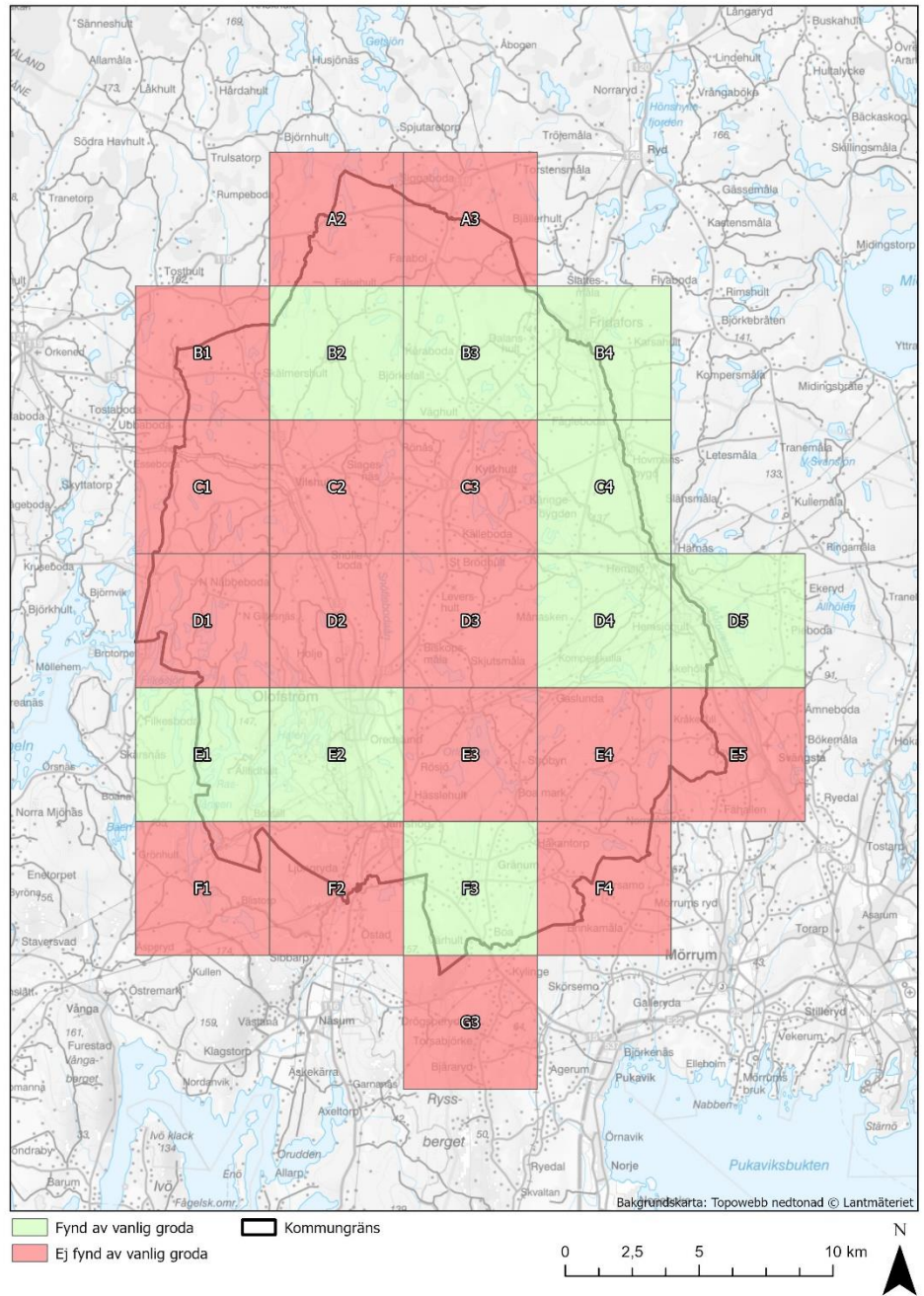

Figur 3. Fynd av vanlig padda i Olofströms kommun 2000–2023.

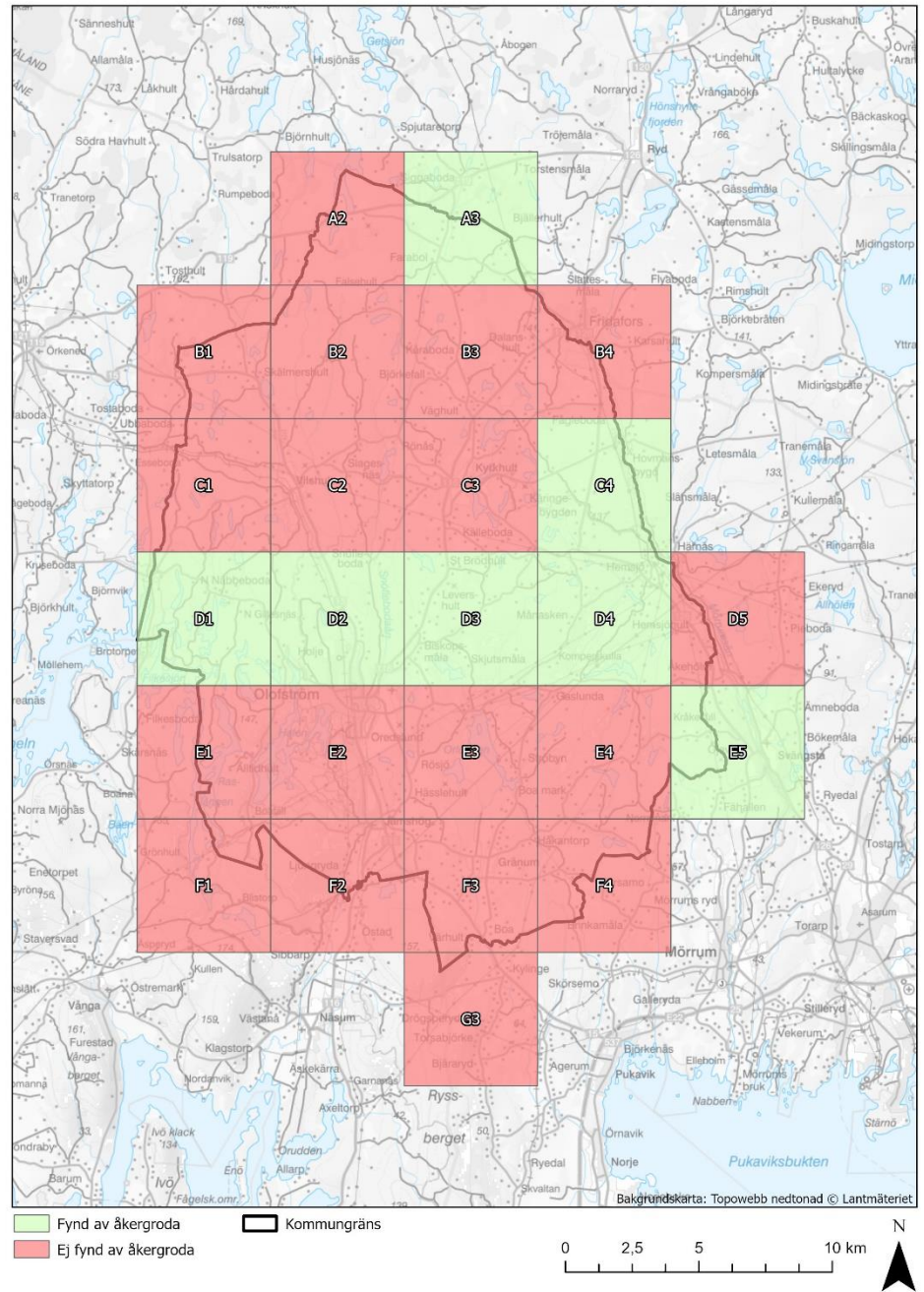

7

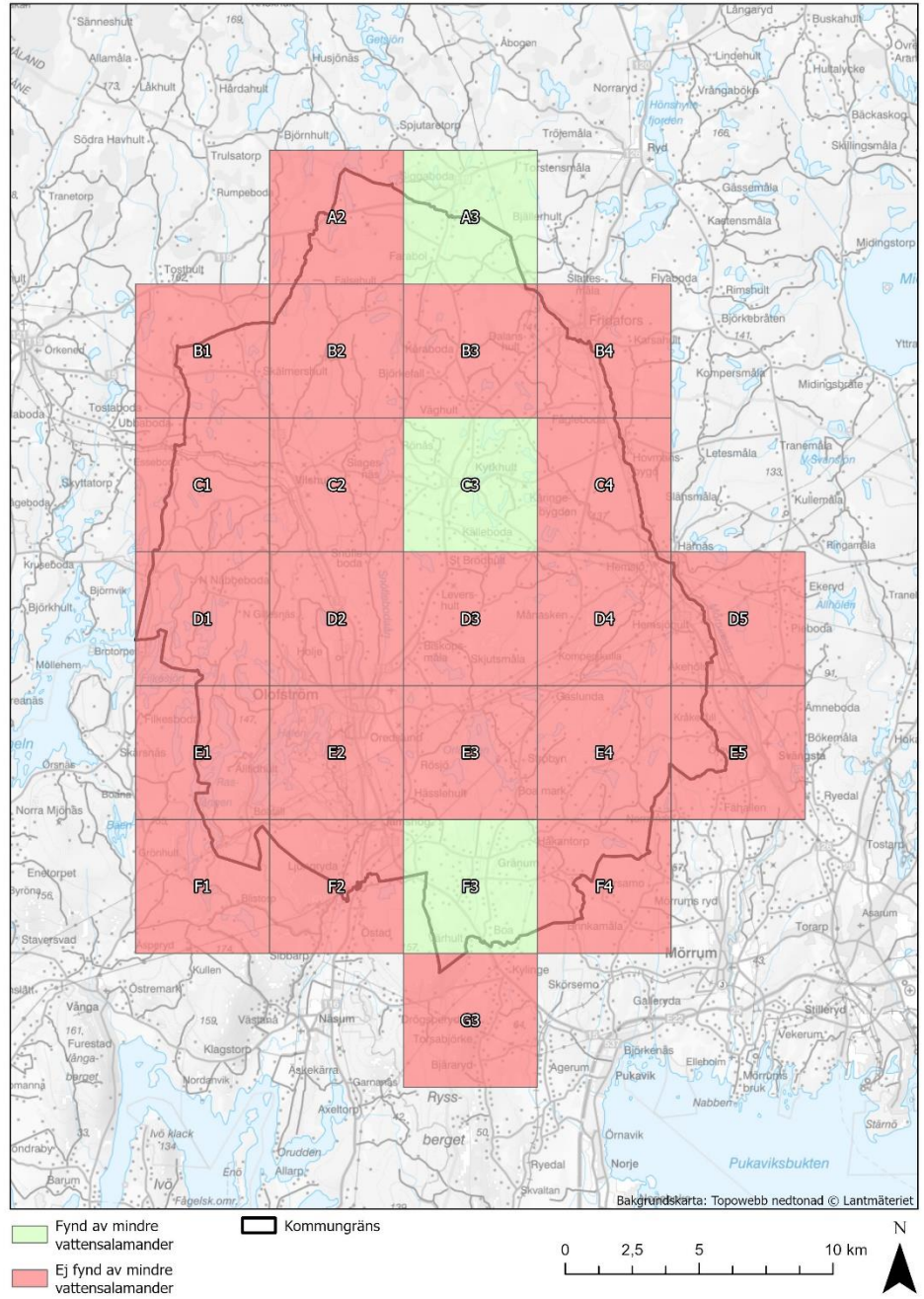
Groddjur i Olofströms kommun
Slutversion
01 december 2023

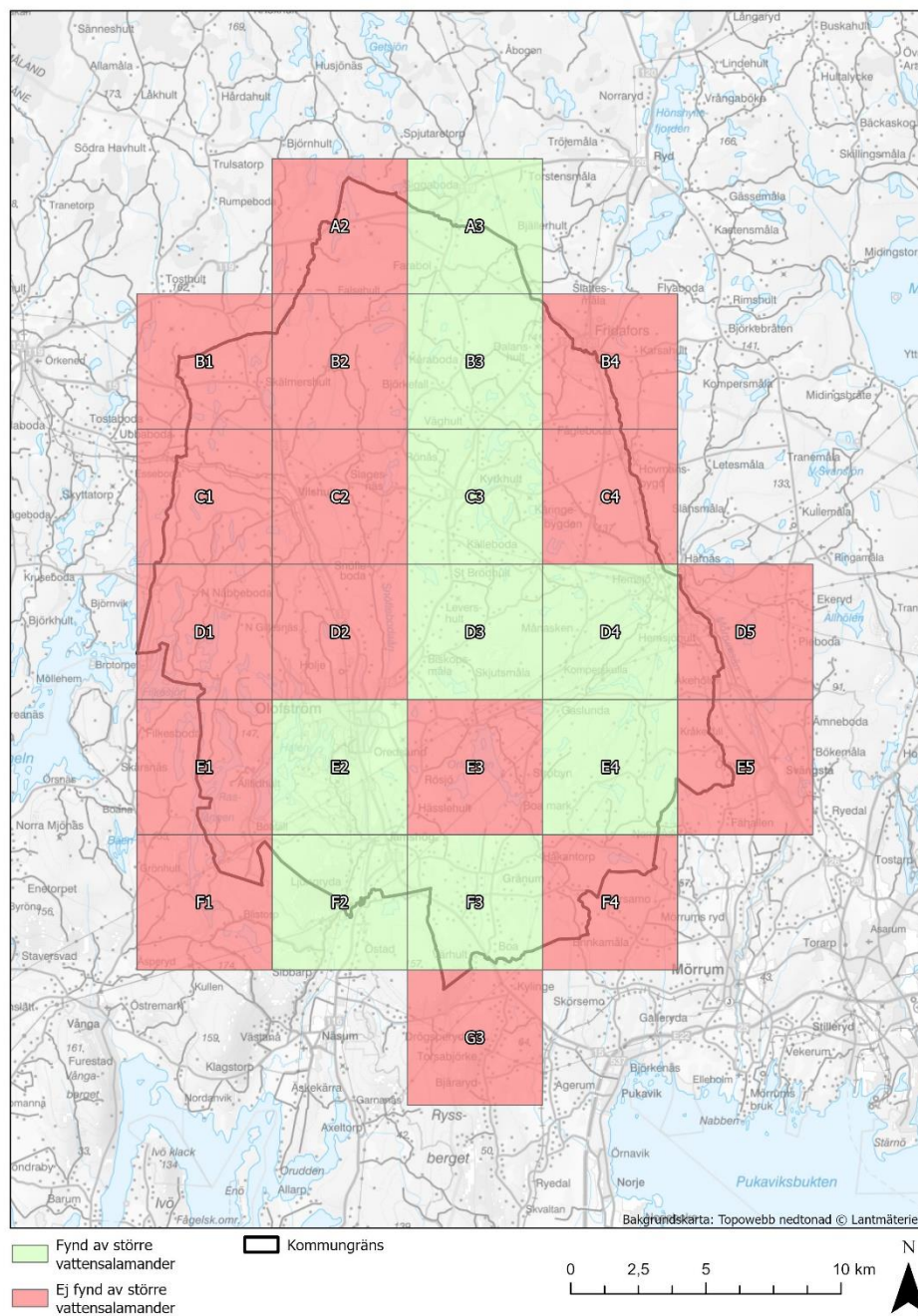
Figur 4. Fynd av vanlig groda i Olofströms kommun 2000–2023.

Figur 5. Fynd av åkergröda i Olofströms kommun 2000–2023.

Figur 6. Fynd av mindre vattensalamander i Olofströms kommun 2000–2023.

Figur 7. Fynd av större vattensalamander i Olofströms kommun 2000–2023.